

Zbirka odločb sodne prakse

Združeni zadevi C-404/15 in C-659/15 PPU

**Pál Aranyosi
in
Robert Căldăraru**

(Predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ju je vložilo Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen)

„Predhodno odločanje — Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep 2002/584/PNZ — Evropski nalog za prijetje — Razlogi za zavrnitev izvršitve — Listina Evropske unije o temeljnih pravicah — Člen 4 — Prepoved nečloveškega ali ponižujočega ravnanja — Razmere v zaporu v odreditveni državi članici“

Povzetek – Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 5. aprila 2016

- 1. Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Načelo vzajemnega priznavanja — Obseg*
(Okvirni sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, uvodna izjava 6 in člen 1(2))
- 2. Temeljne pravice — Prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja — Obseg*
(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 4 in 51(1))
- 3. Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Predaja obsojenih ali osumljenih oseb odreditvenim pravosodnim organom — Obveznost odreditvenih in izvršitvenih pravosodnih organov, da spoštujejo temeljne pravice in temeljna pravna načela — Meje — Obseg*
(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 4 in 51(1); Okvirni sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299)
- 4. Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Člen 15(2) — Predaja obsojenih ali osumljenih oseb odreditvenim pravosodnim organom — Posledice*
(Okvirni sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, člena 7 in 15(2))

5. *Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Predaja obsojenih ali osumljenih oseb odreditvenim pravosodnim organom — Pripor zadevne osebe — Pogoji*

(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, členi 6, 48 in 52(1); Okvirni sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, člena 12 in 17(5))

6. *Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami — Predaja obsojenih ali osumljenih oseb odreditvenim pravosodnim organom — Obveznost spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel — Pogoji pripora v odreditveni državi članici — Nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja — Preveritev s strani izvršitvenega pravosodnega organa — Posledice*

(Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člena 4 in 51(1); Okvirni sklep Sveta 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, členi 1(3), 5, 6(1) in 7)

1. Glej besedilo odločbe.

(Glej točke od 77 do 79 in 82.)

2. Glej besedilo odločbe.

(Glej točke od 85 do 87.)

3. Države članice in posledično njihova sodišča – kot izhaja iz člena 51(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – morajo spoštovati člen 4 Listine o prepovedi nečloveškega ali ponižujočega ravnanja in kaznovanja, kadar izvajajo pravo Unije, za kar gre, ko odreditveni in izvršitveni pravosodni organ uporabljata nacionalne predpise, sprejete na podlagi okvirnega sklepa. Iz tega izhaja, da če pravosodni organ izvršitvene države članice razpolaga z elementi, ki pričajo o dejanski nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja pridržanih oseb v odreditveni državi članici glede na standard varstva temeljnih pravic, kot so priznane v pravnem redu Unije in zlasti v členu 4 Listine, mora pri odločanju o predaji osebe, na katero se nanaša evropski nalog za prijetje, organom odreditvene države članice presoditi obstoj te nevarnosti. Posledice izvršitve takega naloga namreč ne smejo biti nečloveško ali ponižujoče ravnanje s to osebo. Izvršitveni pravosodni organ se mora v ta namen najprej opreti na objektivne, zanesljive, natančne in ustrezno posodobljene podatke o razmerah v zaporu v odreditveni državi članici, ki dokazujejo dejanske sistemske ali splošne pomanjkljivosti, ki zadevajo bodisi nekatere skupine oseb bodisi nekatere zapore. Ti podatki lahko izhajajo zlasti iz mednarodnih sodnih odločb, kot so sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice, iz sodnih odločb odreditvene države članice ter iz odločb, poročil in drugih dokumentov organov Sveta Evrope ali Združenih narodov. Vendar samo ugotovitev obstoja dejanske nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja zaradi splošnih razmer v zaporu v odreditveni državi članici ne sme povzročiti zavrnitve izvršitve evropskega naloga za prijetje. Ko je namreč obstoj te nevarnosti ugotovljen, mora izvršitveni pravosodni organ še konkretno in natančno presoditi, ali obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo zadevna oseba tej nevarnosti podvržena zaradi razmer v zaporu, ki jih je mogoče predvideti v odreditveni državi članici. Obstoj elementov, ki pričajo o sistemskih ali splošnih pomanjkljivostih, ki zadevajo bodisi nekatere skupine oseb bodisi nekatere zapore, kar zadeva razmere v zaporu v odreditveni državi članici, namreč še ne pomeni nujno, da bi bila v konkretnem primeru zadevna oseba v primeru predaje organom te države članice podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju. Zato mora izvršitveni pravosodni organ, ki razpolaga z objektivnimi, zanesljivimi, natančnimi in ustrezno posodobljenimi podatki, ki potrjujejo obstoj takih pomanjkljivosti, da se zagotovi spoštovanje člena 4 Listine v posameznem primeru osebe, za katero je izdan evropski nalog za prijetje, preveriti, ali v okoliščinah obravnavanega primera obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo ta oseba po predaji odreditveni državi članici podvržena dejanski nevarnosti, da bo v tej državi članici podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju v smislu tega člena.

(Glej točke 84, 88, 89 in od 91 do 94 ter izrek.)

4. Pravosodni organ izvršitvene države članice mora podlagi člena 15(2) Okvirnega sklepa 2002/584 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, od pravosodnega organa odreditvene države članice zahtevati, naj mu nujno pošlje potrebne dodatne informacije glede razmer, v katerih bo zadevna oseba zaprta v tej državi članici. Ta zahteva se lahko nanaša tudi na obstoj morebitnih nacionalnih ali mednarodnih postopkov ali mehanizmov za nadzor nad razmerami v zaporu v odreditveni državi članici, ki so na primer vezani na oglede zavodov za prestajanje kazni zapora, ki omogočajo presojo dejanskega stanja glede zapornih razmer v teh zavodih. V skladu s členom 15(2) Okvirnega sklepa lahko izvršitveni pravosodni organ določi rok za prejem dodatnih informacij, ki jih je zahteval od odreditvenega pravosodnega organa. Ta rok mora biti prilagojen konkretnemu primeru, da ima zadnjenavedeni organ dovolj časa, da zbere navedene informacije, pri čemer po potrebi zaprosi za pomoč centralni organ ali več centralnih organov odreditvene države članice, v smislu člena 7 Okvirnega sklepa. V skladu s členom 15(2) Okvirnega sklepa pa je treba pri navedenem roku upoštevati roke, določene v členu 17 okvirnega sklepa. Odreditveni pravosodni organ je zavezan predložiti te informacije izvršitvenemu pravosodnemu organu. Če ta organ ob upoštevanju informacij, predloženih v skladu s členom 15(2) Okvirnega sklepa, in vseh drugih informacij, s katerimi razpolaga, ugotovi, da v zvezi z osebo, za katero je izdan evropski nalog za prijetje, obstaja dejanska nevarnost nečloveškega ali nehumanega ravnanja, je treba izvršitev tega naloga odložiti, ni pa je mogoče opustiti. Če se na podlagi informacij, ki jih izvršitveni pravosodni organ prejme od odreditvenega pravosodnega organa, izključi dejanska nevarnost, da bo zadevna oseba v odreditveni državi članici podvržena nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju, mora izvršitveni pravosodni organ v rokih, določenih z Okvirnim sklepom, sprejeti odločitev o izvršitvi evropskega naloga za prijetje, kar ne vpliva na možnost zadevne osebe, da v pravnem redu odreditvene države članice uveljavlja morebitna pravna sredstva za izpodbijanje zakonitosti razmer v kazenskem zavodu v tej državi članici. Če obstoja te nevarnosti ni mogoče izključiti v razumnem roku, mora ta organ odločiti, ali je treba postopek predaje ustaviti.

(Glej točke od 95 do 98 in 103 ter izrek.)

5. Izvršitveni pravosodni organ lahko glede na člen 6 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah odloči, da zadevno osebo pridrži v priporu le, če se je postopek za izvršitev evropskega naloga za prijetje vodil dovolj skrbno in torej pripor ni predolg. Ta organ mora glede oseb, za katere je bil evropski nalog za prijetje izdan zaradi uvedbe kazenskega postopka, ustrezno upoštevati načelo domneve nedolžnosti, ki je zagotovljeno s členom 48 Listine. Glede na to mora izvršitveni pravosodni organ spoštovati zahtevo sorazmernosti, določeno v členu 52(1) Listine, v zvezi z omejevanjem pravic in svoboščin, ki jih priznava ta listina. Izdaja evropskega naloga za prijetje namreč ne upravičuje obdržanja zadevne osebe v priporu brez kakršne koli časovne omejitve. Vsekakor pa mora izvršitveni pravosodni organ, če ugotovi, da je treba pripor zahtevane osebe odpraviti, v skladu s členoma 12 in 17(5) Okvirnega sklepa 2002/584 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, za začasno izpustitev te osebe na prostost sprejeti vse potrebne ukrepe, da ji prepreči pobeg, in zagotoviti, da ostanejo izpolnjeni materialni pogoji, potrebni za dejansko predajo osebe, dokler ni sprejeta končna odločitev o izvršitvi evropskega naloga za prijetje.

(Glej točke od 100 do 102.)

6. Člene 1(3), 5 in 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, je treba razlagati tako, da mora izvršitveni pravosodni organ, če obstajajo objektivni, zanesljivi, natančni in ustrezno posodobljeni podatki, ki potrjujejo obstoj bodisi sistemskih bodisi splošnih pomanjkljivosti, bodisi glede nekaterih skupin oseb bodisi glede nekaterih zaporov, kar zadeva razmere v zaporu v odreditveni državi članici, konkretno in natančno preveriti, ali obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo v primeru predaje navedeni državi članici oseba, za katero je izdan evropski nalog za

prijetje zaradi uvedbe kazenskega postopka ali izvršitve kazni zapora, zaradi razmer v zaporu v tej državi članici podvržena dejanski nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. V ta namen mora zahtevati predložitev dodatnih informacij od odreditvenega pravosodnega organa, ki mora – potem ko po potrebi zaprosi za pomoč centralni organ ali enega od centralnih organov odreditvene države članice v smislu člena 7 navedenega okvirnega sklepa – te informacije sporočiti v roku, določenem v tej zahtevi. Izvršitveni pravosodni organ mora odločitev o predaji zadevne osebe odložiti, dokler ne pridobi dodatnih informacij, ki omogočajo izključitev take nevarnosti.

(Glej izrek.)